

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Wallstreet : Washington

NEW YORK, 14. septembra. V »New York Timesu« je izšel ispod peresa E. Bella zanimiv članek o ogorčenosti borbi, ki je vplamtel med predsednikom Združenih držav ameriških in tamošnjimi industrijalci. List piše med drugim tudi tole: V času ko prehaja volilna borba v drugo fazo svojega razvoja, obsojajo novi predstavniki industrije in financ gosp. Roosevelta, tako njegov načrt, kakor tudi njegovo vodstvo. Roosevelt je od svoje strani neposredno po sprejemu kandidatskega mesta začel pravo vojno proti industrijalcem, ki hočejo dobiti nadzorstvo nad vlado ponovno v svoje roke. Začel se je boj za oblast med finančnim in političnim kapitalom ameriških Združenih držav. Vodi se odprt boj za nadoblast kapitala in vse kaže, da bo ta borba tudi bistveni del vse volilne kampanje. Nezaupanje in trenje, ki je nastalo med Wall Streetom in Washingtonom nista od danes temveč sega zgodovina istih daleč nazaj. Razlika je samo ta, da ta boj, ki se je pojavljal malodane ob vsakih volitvah, zavzema sedaj obseg, kakršnega dosedaj zgodovina še ne pomni. Za Wall Street pomeni ta boj obstoj današnjega gospodarskega sistema, ki je ustvaril vse ono, kar Wall Street danes predstavlja. Za mnoge glavne finančnike pa pomeni naravno tudi osebni antagonizem.

Stvari sami na sebi bi škodovali, če bi bili mnenja, da pomeni ta ogorčenost finančnikov tudi mržnjo ljudi velikega bogastva in moči napram omejitvi, ki jih jim nalaga nova socialna filozofija. Nikakor ne! Ker stališče teh mogočnikov ni povsem reakcionarno. Finančniki niso toliko oddaljeni od Roosevelta v vprašanju ciljev, temveč veliko bolj v vprašanju metode s katero se ti cilji namereva doseči. Ljudje iz Wall Streeta so bili prisljeni in to pod pritiskom dogodkov ekonomskega značaja, da izpreme svoje prvotna nazoriranja. Danes uvidijo potrebo, da se mora nezaposlenim pomagati in da se to omiljenje brezposelnosti lahko izvede, ker imajo baš oni prventvo nad uravnoteženjem budžeta. Oni niso nasprotni pravični porazdelitvi bogastva in povečanju življenjskega standarda delavskega in kmečkega stanu in tudi ne nasprotujejo odpravi vseh zlorab, ki so se dogajale dosedaj v trgovskem in finančnem življenju Amerike. Wall Street je mnenja, da se vsi ti cilji dosežejo najlažje z uvedbo sistema svobodnega tekmovanja kapitala. Protivito pa se domnevi Roosevelta, ki označuje kapital za neke vrste dinastijo, katere interesi nasprotujejo interesom mase. Istotako osporavajo za ključek, da je kapital odgovoren za vse gospodarske težkoče sedanosti. Wall Street dvomi, da bi se ta gospodarska depresija mogla preprečiti z načrtnim gospodarstvom in je prepričan, da je vsega gospodarskega zla kriva vlada, ki se vmešava v druge posle. Gospodarska depresija je bila vzrok svetovne vojne, iz gospodarskega zla in napak se je rodil današnji povojni nacionalizem. Vzrok sovražstva poslovnih ljudi in bankirjev leži v nezaupanju, ki ga ti gojijo proti Rooseveltu kot človeku. Nezaupanje proti Rooseveltu in Wall Streetu se odraža v govorih in spisih Jamesa Warburga, nekdanjega Rooseveltovega svetovalca, ki je mnogo pripomogel do današnjega nerazpoloženja finančnikov do Rooseveltovega načrta. Glavna kritika Wall Streeta in njegovih predstavnikov leži v tem, ker se čutijo osebno pri-

Nemčija pojde v vojno samo za idejo

LONDON, 15. septembra. O položaju v Evropi je izjavil nemški poslanik v Londonu von Ribbentrop uredniku »News Chronicle«, da je položaj v resnici zelo napet, vendar pa nemška vlada še vedno upa, da bo mogoče ohraniti mir. Von Ribbentrop je izjavil, da je največja blaznost trditi, da Nemčija pripravlja vojno proti Sovjetski Rusiji. Če se pa bo Nemčija zapletla v kakšno vojsko, ne bo ta vojna imperialistična, ker Nemčija ne želi, da bi razširila svoje meje na tuj račun. Vojna, v kateri bo Nemčija sodelovala bo samo vojna proti drugi ideji. Nemčija se ne bo nikdar borila s Francijo ali Rusijo, marveč se bo borila samo proti tisti ideji, ki gre zatem, da se uniči sedanja politična smer v Nemčiji.

Nemčija podpica francoske anarhiste?

PARIZ, 15. septembra. Stavka tekstilnih delavcev v Lillu se je zaostila. Nekateri listi so objavili vest, da so se ob priliki obiska predsednika vlade Leona Bluma v Lillu vršile bučne demonstracije proti šefu vlade. Havas pa poroča, da so te vesti lažne ter so nasprotno priredili delavci Blumu viharne ovacije.

PARIZ, 15. septembra. »Echo de Paris«, organ francoskega generalnega štaba objavlja članek, v smislu katerega podpira Nemčija francoske anarhiste. List trdi, da obstajajo dokazi, da so francoski trockisti nemški agitatorji. Kakor je Nemčija svojčas poslala Lenina v Rusijo, tako sedaj pošilja narodni socialisti anarhistične agitatorje v Francijo, da pripravijo revolucijo. Narodni socialisti v Nemčiji izdajo za to propagando ogromne vsote denarja. List zaključuje članek s trditvijo, da hoče Nemčija izzvati v Franciji revolucijo, ker meni, da je to najboljšo sredstvo za uničenje Francije v postave nemškega gospodarstva v Evropi.

Nemčija zavlačuje

RIM, 15. septembra. »Giornale d'Italia« poroča, da Nemčija ni pristala na predlog Anglije, da se konferenca locarnskih sil skliče za 19. oktobra t. l. — Nemčija je odbila angleški predlog radi tega, ker je mnenja, da mora material za locarnsko konferenco najprej proučiti, za katero delo pa rabi najmanj tri mesece. Rimski listi naglašajo, da je Nemčija pripravljena sklepati pakt o nenapadanju z vsemi državami — razen sovjetske Rusije. Tudi naglašajo tukajšnji listi, da ne bo Nemčija prisostvovala nobeni konferenci, na kateri bodo prisotni delegati Moskve.

Madridska vlada demantira vesti o padcu San Sebastiana

MADRID, 15. septembra. Madridska vlada odločno demantira vesti, po katerih so vstali zasedli San Sebastian. Prav tako javlja madridska radijska postaja, da so vse vesti o padcu San Sebastiana lažne in izmišljene.

Portugalska oskrbuje Franco z orožjem

LONDON, 15. septembra. Dopisnik »Daily Expressa« javlja iz Gibraltarja, da je lisabonska vlada izdala nalog, naj se general Franco oskrbli z vsem vojnim materialom, ki je Portugalski na razpolago. Portugalske oblasti naj se brigajo, da se bo vršil prevoz vojnega materiala in življenjskih potrebščin za španske vstaše brez težkoč.

Arabci zažgali petrolejske vrelce

JERUZALEM, 15. septembra. Novi poveljnik britanskih vojnih sil v Palestini general Dill je prevzel svoje posle ter je takoj storil korake, da zatere vstaški pokret Arabcev. Vzdušje petrolejskega voda Irak-Halifa so Arabci poškovali na mnogih mestih vod ter zažgali petrolej. Škoda radi sabotaže je ogromna. Angleži pa ne morejo preprečiti akcije Arabcev, ker ne razpolagajo z zadostnim številom vojakov, ki bi čuvali petrolejski vod od meje do Halife.

Francoski poslanci obiščejo Nemčijo

PARTZ, 15. septembra. V kratkem bo skupina 16 poslancev odpotovala v Nemčijo in Srednjo Evropo, da prouči tamkajšnje gospodarske in socialne prilike.

zadeti radi nepravilnega postopka nove zakonodaje napram njim samim. Finančniki čutijo, da so na osnovi nove zakonodaje izključeni od vsakega posvetovanja.

Prvi znaki te borbe so se pojavili že ob početku Rooseveltovega vladanja, ko so bankirji slišali, kako jih Roosevelt žigosa kot neskrupulozne bankirje. Oni bi morda bili že pozabili na ta njegov izpad, ako bi njihovo nezadovoljstvo ne bilo še pove-

čano z nezaupanjem proti finančni politiki a še bolj proti politiki vlade, ki je porabila ogromne vsote v izvajanju načrta pomagati delavcu in kmetu.

Rooseveltovi prijatelji povdarjajo v njihovem odgovoru, da se je veliki kapital združil proti novemu gospodarskemu načrtu, ter da so se tudi bankirji sami izključili, ker so se protivili reformi bančnega sistema. Roosevelt nima ničesar proti poslovnim ljudem, pač pa želi za-

Paberki

ATENTATOR NA KRALJA EDVARDA OBSOJEN.

Včeraj se je vršila v Londonu razprava proti Georgeu Mac Mahonu, ki je bil obtožen, da je 16. julija v Hydeparku, ko je angleški kralj odšel na svečanost izročitve zastav gardijskim polkom, motil red s tem, da je v kraljevski bližini potegnil samokres in s tem motil vladarja pri opravi državnih poslov. Sodišče je Mac Mahona po daljši razpravi obsodilo na eno leto ječe.

KRALJ KAROL V RIMU.

»Daily Telegraph« javlja iz Rima, da pričakujejo tamkaj obisk rumunskega kralja Karola.

KRALJ EDVARD ZOPET V LONDONU.

Angleški kralj Edvard VIII. je odpotoval iz Dunaja v Curih, od koder je v svojem privatnem letalu odpotoval v London.

SPREMEMBE PRI UPRAVNEM SODIŠČU V CELJU.

Za sodnika upravnega sodišča v Celju je imenovan banski svetnik dr. Rajko Mulaček. Sodnik upravnega sodišča v Celju dr. Josip Bavdek je pa upokojen.

OBCINSKE VOLTVE NA HRVATSKEM.

V nedeljo so bile v 41 občinah savske banovine občinske volitve. Večinoma je bila vložena samo ena lista bivše HSS, ki je povsod zmagala z veliko večino. Udeležba se je gibala po večini pod 50%, v občini Jezerane v srezu Brinje pa je glasovalo samo 24%.

OBCINSKE VOLITVE V DRAVSKI BANOVINI

bodo v nedeljo 25. oktobra t. l. Tako je poročal bivši minister dr. Kulovec na nedeljskem shodu JRZ v Novem mestu.

GÖRING V VARŠAVO.

Iz Varšave poročajo, da bo pruski ministrski predsednik Göring po kongresu narodno socialistične stranke v Nürnbergu obiskal Varšavo, da se pri poljskem zunanjem ministru Becku informira o vsebini zadnjih pogajanj med Varšavo in Parizom.

BEG ZLATA IZ FRANCIJE.

S parobrodom »Columbus« je prispela v Newyork pošiljka zlata v vrednosti 11 milijonov dolarjev. V zadnjem času opazamo, beg zlata iz Francije v Ameriko, ker smatrajo, da je tam varnejše naloženo.

NORVEŠKA NE BO ODGOVORILA NA ULTIMAT RUSIJE.

Po poročilih z Osla norveška vlada še ni odgovorila na ultimativno noto sovjetske Rusije, v kateri zahteva izgon Trockega in preti z prekinitvijo diplomatskih odnosov. Norveška bi morala namreč onemogočiti Trockemu vsako nadaljnje delovanje proti Rusiji. V političnih krogih so mnenja, da Norveška sploh ne bo odgovorila. Končna odločitev bo padla šele po povratku norveškega zunanjega ministra, ki ga pričakujejo te dni.

ščiti pošteno trgovski zaslužek pred nezdravimi in pretiranimi zaslužki.

O kakšnem pomirjenju med finančnimi in političnimi kapitalisti v Združenih državah ameriških, še ne more biti govora. Ogorčenost in sovražstvo narašča iz dneva v dan, vsopredno z volilno borbo. Wall Street polaga vse svoje upanje v to, da zruši Roosevelta, če pa bo v tem boju propadel, bo moral postati praktičnejši nego je bil dosedaj.

Zunanji ministri Male antante

Min preds. Milan Stojadinović

Čsl. zunj. minister Křofa

M. Antonescu

Bratislava: V znamenju miru!

BRATISLAVA, 15. septembra. Včeraj ob 15. se je končalo zasedanje stalnega sveta Male antante. Pred sklenitvijo zasedanja so državniki sprejeli novinarje, ki jim je češkoslovaški zunanji minister dr. Křofa prečital komunikacije o bratislavskem zasedanju stalnega sveta. Komunikacije se glasi:

Stalni svet držav Male antante se je sestel v Bratislavi 13. in 14. septembra 1936 pod predsedstvom češkoslovaškega zunanjega ministra Kamila Křofe.

1. Po podrobni proučitvi splošnega položaja in vseh problemov, ki se posebej tičejo teh treh držav, je svet ugotovil, da osnovne črte skupne politike ostanejo iste, kakor so bile označene pri poslednjem sestanku sveta v Beogradu meseca maja. Vse tri države so tudi v bodoče odločene z najiskrenejšim prizadevanjem voditi tradicionalno politiko splošnega miru in lastne varnosti. Tudi nadalje ostanejo globoko vdane ideji miroljubnega sodelovanja tako na političnem kakor na gospodarskem polju ter so voljne sodelovati za izvedbo te misli z vsemi državami, ki jih navdaja enako dobra volja.

2. Enega izmed najbistvenejših činiteljev te politike predstavlja za države Male antante tudi nadalje Društvo narodov vzlic težkočam, ki jih zdaj preživlja. Naše tri države ostanejo zveste njegovim načelom, prepričane, da ženevska ustanova ohrani svojo veljavo glede trajne ureditve med državami. Zato so te tri države odločene, da se pridružijo edino tistim pripadanjem, ki bodo usmerjena tako, da okrepi ugled Društva narodov in da ohranijo organizacijo miru.

3. Regionalni dogovori, ki jih Mala antanta priporoča že od leta 1921, pomenijo po njeni sodbi v tem pogledu zelo važno dejstvo. Ta ureditev celega kompleksa vprašanj, ki so v zvezi z lokarnsko pogodbo, bo predmet posebne pozornosti držav Male antante. Toda sistem varnosti, ki naj se tako vsvari, se ne sme omejiti samo na zahod, ker takšna delna ureditev nikakor ne bi poredila problema splošne evropske varnosti in zato ne bi obrodila pravega pomirjenja, neobhodno potrebnega za gospodarsko obnovo, ki je Evropi in prav vsemu svetu potrebna. Države Male antante so se zmerom zavzemale za potrebo sistema, ki bi izpolnil organizacijo miru. Tudi zdaj ostanejo na tem stališču. Ker je pa negotovo, ali bo moči v kar najkrajšem času priti do tega tako zelo želenega rezultata, tri države po nobeni ceni ne opuste načela, ki je zmerom vodilo njihovo skupno politiko. Odločene so okrepiti svojo varnost in še tesneje in stvarneje združiti vse sile, pri čemer bodo seveda nadaljevale politiko ohranitve razmerja živahnega in tesnega sodelovanja z drugimi državami, razmerja, ki si ga je vsaka izmed njih ustvarila.

4. Glede drugih držav ne bodo tri države prenehale s prizadevanji, ki jim je namen, da s temi državami ohranijo najboljše razmerje. To velja v prvi vrsti za sosede, ki žele z njimi ohraniti in razvijati kar najboljše razmerje sosesčine. Res, da je vzdrževanje takšnega položaja

odvisno tudi od zadržanja teh držav samih. Države Male antante zato globoko obžalujejo, da je moralo njihovo razmerje do Avstrije trpeti zaradi dejstva, da je Avstrija zavrgla vojaške določbe saintgermanske mirovne pogodbe. Postopek, ki ga je izbrala Turčija v vprašanju morskih ožin je pokazal, da imamo še druge metode in ne samo metodo dovršenega dejstva, ki mora samo škodovati dobri sosesčini med državami. Sicer pa izražajo države Male antante upanje, da se takšne kršitve obstoječih obveznosti ne bodo več ponovile, in so se sporazumele glede sklepov, ki bi jih v takšnem primeru sprejele.

4. Glede na debate o notranji politiki posameznih evropskih držav, zlasti glede na dogodke na Španskem, izjavljajo države Male antante kategorično tisto, kar so že večkrat naglasile: slej ko prej bodo skrupulozno izvajale politiko nevmešavanja v notranje zadeve katerekoli države. V nobenem primeru pa tudi ne bodo dovolile vmešavanja katere države v svoje lastne zadeve, ne v nobeno vprašanje svoje notranje politike, prav tako pa se bodo strogo vzdrževale v kakršnihkoli okoliščinah politike intervencije nasproti drugim državam. V vsem poudarjajo politiko spoštovanja notranje politike vsake države, ker bi vsaka drugačna politika mogla le povečati napetost med evropskimi državami.

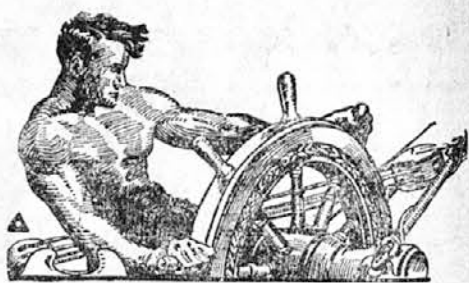
6. Svet je posvetil posebno pozornost vprašanju poglobitve gospodarskega razmerja med državami Male antante, in vprašanju zblizanja na tem polju z drugimi državami srednje Evrope, zblizanja, za katero je dr. Hodža, predsednik vlade češkoslovaške republike že prej dal pobudo. Gospodarski svet Male antante, ki se sestane oktobra t. l., bo proučil načrte, ki so jih izdelali strokovnjaki, in druge možnosti za razširjenje gospodarskih odnosov v okviru Male antante. Gospodarski svet se bo prav tako tudi ukvarjal z vprašanjem gospodarskega zblizanja v srednji Evropi.

7. Ker je obstoječa uvedba periodnih konferenc starejšin uradnih ustanov za tisk obrodila dobre uspehe, je svet sklenil, da se izpremeni v stalen organ kot pomožni organ stalnega sveta Male antante.

8. Prihodnje redno zasedanje sveta Male antante bo v Ženevi ob priliki skupščine Društva narodov.

Ko je dr. Křofa prečital komunikacije, je povzel besedo predsednik vlade in zun. minister dr. Stojadinović, ki se je zahvalil za prisrčni sprejem. Za dr. Stojadinovićem je govoril rumunski zunanji minister Antonescu, nato pa zunanji minister dr. Křofa. Zvečer se je dr. Stojadinović odpeljal proti Pragi, rumunski zunanji minister Antonescu pa se je vrnil v Bukarešto.

Dacujte za spomenik blagovojnega pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Milijonski dobitek

v Mariboru!

Dobitek Državne razredne loterije v znesku 1.002.000 Din je odpadel na srečko št. 59.971, ki je bila prodana v glavni kolekturi pri bančni poslovalnici

Beziak, Maribor

Gosposka ulica 25.

Prihodnje žrebanje 13. in 14. oktobra. Nove srečke v veliki izbiri na razpolago! Cela srečka stane Din 200.—, polovica Din 100.— in četrtinka Din 50.—.

Putnikove novice

Zaključno potovanje z luksuznim parnikom »Kraljica Marija« 9—28. oktobra 1936. To 20-dnevno potovanje prične v Trstu 9. oz. v Splitu 10. oktobra in vsebuje pristanek na Krku, pri ljubkem kraju Monemvasia v Peloponezu, na Delosu, Rodosu in na Cipru kakor tudi v Beirutu; odtod lahko priredi jo izletniki kratek izlet v Damask in Baalbek. Prihodnja postaja je Port Said, odkoder potujejo udeleženci vzdolž Sueškega prekopa v Kairo s tridnevnim ogledom zgodovinskih znamenitosti in muzejev. Iz Aleksandrije se nadaljuje potovanje v Dubrovnik in Sušak. — Cena vožnje je Din 5.000.— do 10.000.— Radi velikega zanimanja za izlete s »Kraljico Marijo« priporočamo interesantom, da se radi nadaljnjih informacij, prijave, rezervacije kabin in preskrbe tujih valut čimprej zglasijo pri Putniku v Mariboru, tel. 21-22, ali v Celju, telefon 119.

Na velesejem v Graz vozi Putnikov avto v petek 18. in v soboto 19. sept. Odhod iz Maribora ob pol 8. uri izpred hotela »Orel«. Vozna cena Din 100. Hitite s prijavi.

Putnik Maribor priredi koncem letošnje sezone še dva velezanimiva izleta z avtomobilom: 24.—27. se vrši izlet na Großglockner in v Salzburg, odhod ob 5. uri iz Maribora izpred hotela »Orel«, vozna cena Din 380; 2.—7. oktobra pa se vrši izlet v München preko Großglocknerja, Innsbrucka. Vozna cena Din 690 po sebi. Vse nadaljnje informacije, prijave in najcenejša nabava šilingov pri Putniku Maribor, tel. 21-22.

Žlice, ki mi jih je poklonila moja tetka, niso iz čistega srebra!

Mar poznaš srebro tako dobro?

To ne, poznam pa prav dobro mojo teto.

E. C.

Izdajalec

Spomin iz Afrike.

Ko odbije polnoč, se napotimo iz tabora. Bilo je koncem septembra. Vreme, kakor si ga le moremo želeli. Ljudje in konji so stopali, kakor da gredo od veselice. V eni uri dospemo do gaza. El Rumi nas je že čakal. Leži na bregu reke poleg konja ter drži uzdo v rokah. Čim se mu približamo, skoči na konja in prijezdi h generalu. Par minut se pogovarjata, nato stopi nekaj korakov pred četo ter se prvi vrže v reko.

Na generalovo znamenje hočem za njim.

»Glej! Glej!« se porogljivo nasmehne, »včeraj tolmač, danes pa stražnik...«

»In jutri morda chaonch, ako ne greš po pravi poti, mio caro,« mu vrnem milo za drago.

»Da, da,« pravi, »saj razumem.«

Prekoračimo reko in se vzpnemo po

klancu. To je bil nevaren trenutek. Na desni in levi stoje strme stene skoro do oblakov, samo skalovje. Kaj bi bilo, napasti nas od obeh strani ter nas pobiti do zadnjega moža!

Kakor senca sledim svojemu možu, ne da bi se oddaljil od njega le za korak.

Niti pet minut ne hodimo po klancu, ko skoči neki pol nori Kabil iz jame, v katero se je skrili, ter navali v skoku na enega naših konjenikov. Ta ne pomišlja dolgo ter mu s kroglo prestreli možgane in »vpil hne« Arabca.

Ta dogodek pa ne ustavi oddelka.

Po enournem mučnem in težavnem pohodu dospemo do mahne ravnice; ljudje se okrepčajo s hrano in takoj kretnemo dalje. Vreme je prekrasno, na nebu ni niti meseca niti zvezd. Temna noč, vprav po naši želji. Ob dveh zjutraj se približamo cilju, vzamemo pipe iz ust, jih spravimo ter v mrtvaški tišini odriemo dalje.

El Rumi, ki si je zavil glavo v svoj

burnus, ni zinil niti besedice, odkar smo prekoračili reko.

»Govoriti moram z generalom,« mi nadomla reče. »Pred smalo sro že. Ali ne slišiš pasjega laježa?«

Pozorno poslušam, a ne išim nikakega glasu.

»Ko bi poznal zvoke v gorah, bi jih gotovo slišal: niti pol milje ni več do smale. Prišel je čas, treba delati.«

Obrneva se proti generalu. Čim naju opazi, ustavi četo. Odstopim nekaj korakov; pet minut se nekaj tiho pogovarjata. Zadnje besede ujamem.

»Odpravil sem,« govori izdajalec, »svojo ženo, da je ne doleti nesreča, na sigurn kraj. Poslal sem jo pod pretvezo k njenemu rodu, tri milje odtod. Odska je včeraj zjutraj s svojim bratom, petletnim dečkom.«

»Dobro si ukrenil,« mu odgovori general. »Sicer sem pa itak sklenil naročiti svojim ljudem, da naj ne ubijajo žena in otrok.«

Srečno dospemo pred sovražna vrata, ne da bi nas kdo opazil. Psi res lajajo, kakor da so jih obsedli zli duhovi. Ker pa to počenjajo sleherni noč, nimamo strahu, da bi nas izdali. Pa tudi El Hadj Ahmed nima pri sebi več ko šest sto ljudi; sovražnika smo zajeli na milost in nemilost.

Dani se; zlati žarki osvetlujejo visoke gore: nastopil je resen trenutek, trenutek pogube in uničevanja; rešiti se že moramo El Hadj Ahmeda.

Zuavi in turkosi se razvrste v vrste ter odrinejo, zakriti z visoko travo, proti vasi. Afriški lovci in spahiji pripravijo orožje, ga skrijejo pod plašče in hajdi v boj. Vse to se izvrši v popolni tišini, niti najmanjši glas se ne čuje v nočnem miru. General, dva častnika in oddelek spahijev stoje na gričku, od koder se lahko opazuje potek boja. Meni in El Rumi-u zapove general, da ostaneva pri njem.

(Dalje sledi.)

Mariborske in okoliške novice

Tragična smrt kleparskega vajenca

Danes zjutraj ob 8.10 se je v Mariboru ul. 10 pripetila tragična nesreča, ki je zahtevala mlado človeško življenje. V omenjeni ulici je bil danes zjutraj zaposlen pri pleskanju žleba na hiši št. 10, ki je last dr. P. Schmidta iz Gradca, 16 letni kleparski vajenec Ozvald Mlinarič, v služben pri kleparskem mojstru Somraku v Cvetlični ulici 8. Mlinarič je opravljal delo, ne da bi bil privezan, kakor to pred

pisuje zakon. Nenadoma je Mlinarič izgubil ravnotežje ter strmoglavil iz višine 22 m na cesto, kjer je obležal nezavesten v mlaki krvi. Takoj so poklicali reševalce, ki so ubogega vajenca prepeljali v bolnišnico. Poškodbe pa so bile tako težke, da je Mlinarič že med prevozom umrl. Tragična smrt mladega vajenca je globoko pretresla vse prebivalstvo.

Sokolska prireditev na Tezmem

V nedeljo so uprizorili naši sokolski diletanti na letnem telovadišču v režiji br. Vojka Cotiča Nušičevo veseligrro »Navaden človek« in preskrbeli številni publiki prav prijeten užitek. Sami mladi, korajšni ljudje, kateri ne štedijo časa in truda po svojem poslu, da pripomorejo naši denarnih virov potrebni blaginji. Vsi so si prisvojili pozornost pobleke in so želi obilo pohvale. Prav dober oderski talent sta pokazala zlasti Vincenti (br. Cotič) in naš lokalni komik br. Hedl (Dušan). Ugajala nam je Marija (s. Sajblerjeva) kakor br. Sajbler (Mičič) ter s. Podlipnikova (Damjanovička). Za temi niso zaostajali br. Šoster (Miličević), Zorka (s. Cotičeva) in Žarko (br. Horvatič). Tudi najmlajša diletanta s. Kenigova in br. Lamprecht sta se dobro odrezala. Po igri se je razvila nepriljena zabava pri šotorih, ki so nudili poceni vsega dovolj, ter je prišla ob zvokih mariborve Haberjeve godbe na svoj račun zlasti plesateljina mladina. Strelci pa so poiz-

kusili svojo spretnost in izvežbanost na strelišču. Ostra je bila borba pri streljanju na figure, kjer si je priboril prvo nagrado ravnatelj g. Babič, drugo g. Sinič Ivan, tretjo g. Luknar, četrto g. Šabeder in peto g. Špes Franjo ml. S čopiči je odnesel prvenstvo g. Šabeder, drugi g. Sinič, tretji upravnik »Večernika« g. Slavko Reja, četrti naraščajnik Majcen in peti g. Luknar. Razdelilo se je 20 nagrad, katere je preskrbel naš marljivi starešina br. Špes Franjo ml. Prireditev je posetil naš poslanec g. Gorenjak iz Sl. Bistrice, kar nas je prav posebno razveselilo, nadalje ravnatelj »Splošne« gosp. Babič s soprogo in uradništvom, za Zvezzo Maistrovih borcev pa kinopodjetnik g. Julče Guštin, upravnik »Večernika« g. Slavko Reja in podpolkovnik v p. gosp. Cvirn. Veselični odsek pod spretnim vodstvom br. Nemca nam je preskrbel prijeten popoldan, br. blaginiku Leberju pa prijazen obraz. Zdravo!

O tem in onem

Premeščen je po službeni potrebi gosp. Sustič Josip, banovinski kmetijski svetnik, sreski kmetijski referent v Ljutomeru v isti službeni lastnosti k sreskemu načelstvu v Ptuj, Sreski kmetijski referent v Ptuj g. Zorčič Stanko je premeščen v isti lastnosti k sreskemu načelstvu v Logatcu.

Grob pri grobu. V Ribniškem selu št. 13 je preminil zadet od kapi v 47 letu svoje starosti poštni uradnik Ivan Pahor. Pogreb pokojnika bo v četrtek dne 17. tm, ob pol 17. uri iz mrtvašnice na Pobrežju. V Ferkovi ulici št. 11 pa je umrla 69 letna Smerdelj Katarina, žena železniškega upokojenca. Žalujemo preostalim naše toplo sočutje.

Otvoritev šole v Gradišču. Dodatno k našemu obširnemu poročilu o otvoritvi šole na Gradišču poročamo, da je v imenu mariborske sokolske župe izpregovoril nekaj prisrčnih besed tudi njen zastopnik gospod direktor Mastnak, ki je pri tej priliki izročil g. šolskemu upravitelju Turku 200 Din kot dar Sokolske župe za prve najnujnejše potrebe nove šole.

Odlikovani kmetovalci. Na predlog kmetijskega ministrstva so odlikovani v priznanje zaslug za pospeševanje in povzdigo kmetijstva med drugimi: Z redom Sv. Save IV. stopnje: Anton Novak, pos. iz Družmirja, srez Slovenjgradec; Alojzij Štuhec, župan v Stari Novi vasi, srez Ljutomer; Ciril Lekan, upravitelj veleposilstva pri Veliki Nedelji, srez Ptuj; Fr. Prelog, posestnik v Zagorici, srez Ptuj; z redom Sv. Save V. stopnje: Benko Kopnik, posestnik v Podkraj, srez Prevalje; Luka Kržišnik, posestnik v Orlici, srez Prevalje; Ivan Žerdin, posestnik v Dolnji Lendavi; Josip Lebar, predsednik občine Kapce, srez Dol. Lendava; Matej Napotnik, posestnik na Tepanjskem vrhu, srez Konjice; Ignacij Potočnik, posestnik v Okoški vasi, srez Konjice; Ferdo Magdič, posestnik na Cvenu pri Ljutomeru; Simon Kitek, posestnik v Hrastju, srez Maribor desni breg ter Iv. Dolinšek, posest. v Kamnici pri Mariboru.

Prometna nezgoda. Železničarjeva žena Terglec Marija iz Meljske ceste 32 je na hotela s svojo triletno hčerko pod meljskim železniškim viaduktom prekoračiti cesto prav v trenutku, ko je po Meljski cesti pridrvel nepoznan kolesar, ki je podrl otroka na tla, ne da bi se pri tem ustavil. Otrok je zadobil lažje odrgnine po obrazu. Neprevidega in brezobzirnega kolesarja zasleduje policija.

Kino

Kino Union. Do vključno srede grandiozni film »Taras Bulba« legenda iz ruskega življenja.

Razpisan je gledališki abonma ter sprejema prijave dnevna gledališka blagajna vsak dan od 9. do pol 13. ter od 15. do 17. ure. Ugodnosti abonmana so zelo velike, mesečni obroki (sedem jih je) pa tako nizki, da se vsakdo lahko zapíše med abonente. Na galeriji na pr. se dobi uradniški abonma že za 7 mesečnih obrokov po Din 9 in ker pridejo na vsak mesec povprečno 3 predstave, stane abonenta predstava torej samo 3 Din, vsekakor smešna bagatela. Pa tudi obroki za parterne in ložne sedeže niso dragi, v najboljših ložah pa so letos abonima znižali. Repertoar je skrbno izbran in pester ter dobe abonente 14 dramskih, 7 glasbenih predstav ter en koncert. Gostovala bo tudi ljubljanska opera ter si abonente lahko ogledajo opero enkrat s 50%nim popustom.

Lanskim abonentom so dosedanjí sedeži rezervirani samo do petka, 18. septembra, pozneje jih bo uprava oddajala drugim interesentom.

Sokolski meddruštveni telovadni nastop bo v nedeljo dne 20. t. m. ob 15. uri na telovadišču Sokola I. v Koseskega ul. Ta nastop bo eden najmanifestantnejših, kar jih je dosedaj videl Maribor. Ob sodelovanju naše vojske bo mariborsko Sokolstvo predvajalo sadove svojega vstrajnega dela. Sokoli se zberejo pred Narodnim domom, odkoder odkorakajo v povorki na telovadišče. Ves nacionalni Maribor mora prisostvovati tej reviji sokolskega dela. Mariborčani in Sokoli, v nedeljo vsi na letno telovadišče Sokola I.!

Društvo »Jadrán« v Mariboru bo priredilo v soboto, dne 10. oktobra zvečer v prostorih Narodnega doma veliko **vinško trgatve** z bogatim, pestrim sporedom — Bratska društva se naprošajo, da to upoštevajo, prijatelji društva pa naj si že sedaj zabeležijo ta dan za »Jadrán«. — Odbor.

Obkraden župnik. Ko je minulo nedeljo bil kaplan g. Vincenc Kolman v Gor. Radgoni pri poznem opravilu v cerkvi, se je neznan storilec vtihotapil v njegovo stanovanjsko sobo v župnišču. Tamkaj je zamenjal svoje stare čevlje za kaplanove nove ter pustil svoje ležati v sobi, razen tega pa je odnesel nekaj gotovine, ki jo je hranil kaplan v sobi. Za storilci poizveduje orožništvo.

Zadnje telefonične vesti

Blum ni uspel

PARIZ, 15. septembra. Stavka tekstilnih delavcev v Lillu še ni likvidirana. Doslej je stopilo v stavko 15.000 delavcev, ki so v smislu komunističnega navodila zasedli 30 tvornic. Tekstilni industriji so odklonili ultimatum ministrskega predsednika Leona Bluma ter izjavili, da se pokoorijo samo zakonu. Pač pa so industriji pripravljeni povišati mezde za 10%, ako se zopet vpostavi popolna avtoriteta lastnikov tvornic. Avtoriteta, tako pravijo, je potrebna, če se hoče zaustaviti boljševizacija Francije.

S. O. S. casa Imenja

ŽENEVA, 15. septembra. Ras Imru, predsednik abesinske vlade v Gore, je apeliral na vse države, ki so včlanjene v Društvu narodov, na j ne prepustijo Abesinije nje usodi, marveč naj priznajo, da se Italijani preženejo iz Abesinije. V tukajšnjih krogih ne verujejo, da bi imej omenjeni apel rasa Imruja uspeh, ker se iz službenega britanskega vira izjavlja, da v Gore ne obstoja nikaka legalna abesinska vlada.

Spornost gibanje

Termini prvenstvenega tekmovanja mariborskega II. razreda

Na seji poslovnega odbora LNP so se izžrebali pari in termini prvenstvenega tekmovanja v mariborskem okrožju, in sicer:

20. septembra: Drava:Gradjanski, Lendava:Slavija, Mura:Ptuj.

27. septembra: Slavija:Drava, Ptuj:Lendava, Gradjanski:Mura.

4. oktobra: Drava:Ptuj, Slavija:Gradjanski, Mura:Lendava.

11. oktobra: Mura:Drava, Ptuj:Slavija, Gradjanski:Lendava.

18. oktobra: Drava:Lendava, Slavija:Mura, Ptuj:Gradjanski.

Tekme se bodo vršile vedno na igrišču prvoimenovanega kluba.

Prvo kolo prvenstvenih tekem v mariborski skupini I. razreda LNP se bo pričelo v nedeljo 20. t. m., in sicer je razpored naslednji: v Mariboru na igrišču SK Rapida: SK Rapid:SK Železničar, v Čakovcu ISSK Maribor:ČSK in v Celju Atletiki:SK Celje.

Huda mrcina. Trгоvec Hosner Jurij se je vozil na svojem motornem kolesu proti Kamnici. Med Kamnico in Bresternico se je v drveče motorno kolo zakadil pesnekega tamkajšnjega posestnika in ugriznil motociklista v levo nogo tako močno, da mu je pri tem raztrgal hlače in ga ranil na nogi. Hosner trpi poleg poškodbe na nogi tudi Din 300 škode.

Kakšno vreme se nam obeta. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Možnost prihoda deževja od zapada, ponoči nekoliko topleje.

Dva slučaja ubojstva pred sodniki

Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča sta se danes dopoldne obravnavala dva slučaja uboja, ki sta se pripetila v Kamnici pri Mariboru in Živercih v ptujskem srezu.

Kot prvi se je moral zagovarjati 26 letni delavec **Fridrik Lešnik**, ki je 26. julija t. l. v pijanosti zabodel viničarja Jakoba Perneka z nožem v vrat ter mu prerezal žilo odvodnico, tako da je Pernek kmalu zatem izdihnil. Drugi grešnik je bil 20 letni hlapec **Alojzij R.** ki je dne 25. julija zabodel na cesti posestniškega sina **Henrika Zemljiča**, ki se je ob priliki nabora vračal z drugimi tovariši domov. Zemljič, ki je zadobil zabodljaj v prsa, je na cesti izkrmavel, predno so mu mogli nuditi zdravniško pomoč. Oba obtoženca sta se pri današnji razpravi zagovarjala s silobranom češ, da sta bila napaden.

Lešnik je bil obsojen n 4 leta robije, dočim razprava proti Alojziju R. še traja.

Ptujске novice

Zagonetna smrt neznane ženske. Obdukcija trupla neznane ženske, ki je bila prepeljana od neznanega voznika na mestno pokopališče, o čemur smo že poročali, je dognala, da je bila ženska zastrupljena z arsenikom. Preiskava o tej zagonetni zadevi se nadaljuje.

Smrtna kosa. V Ptuj je umrl na posledicah smrtnonevarnih poškodb Martin Vrabl, trgovec, član mestnega sveta in predsednik Kmetijske posojilnice. Dosegel je starost 47 let. N. v m. p.

Prodaja grozdja in sadja na živilskem trgu v Ptuj. Mestno poglavarstvo razglša, da se mora vsak prodajalec grozdja in sadja na zahtevo tržnih organov

Gospodarske beležke

Zaposlenost v Sloveniji narašča. Po statistiki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani glede gibanja povprečnega števila zavarovanih članov v mesecu avgustu, je razvidno, da se je v preteklem mesecu zaposlenost ponovno povečala. Od julija na avgust je število zavarovancev naraslo za 1756 na 91.495. V primeri z lanskim avgustom je bilo letos v avgustu za 8699 zavarovancev več. Povprečna zavarovana meza je znašala v preteklem mesecu 22.79 Din (lani 22.32). Zaradi večjega števila zavarovancev in povečanja povprečne dnevne zavarovane mezde, se je seveda dvignil tudi skupni dnevni zaslužek vsega članstva na Din 2,085.000, to je za Din 237.400 ali 11.3% večji nego v lanskem avgustu.

ali policije izkazati z uradnim potrdilom pristojne občine, ali je prodajalec posestnik vinograda ali sadonosnika in tako opravičen prodajati grozdje ali sadje lastnega pridelka. Na potrdilu, ki je koleka prosto, mora biti natančno navedena vrsta in količina sadja oziroma grozdja in kraj, kjer je pridelano. Potrdilo velja le teden dni od dneva izdaje. — Lastnikom vinogradov in sadonosnikov ni dovoljeno najemati tuje ljudi, da bi za nje prodajali sadje ali grozdje na ptujskem trgu. Proti osebam, ki se ne bodo mogle izkazati s predpisanimi potrdili, se bo kazensko postopalo po določilih pravičnika živilskega zakona in zakona o notranji upravi.

Kino. V sredo 16. in četrtek 17. t. m. se predvaja film »Jesenski manevri«. V soboto 19. in v nedeljo 20. t. m. pa je na vrsti film »Jekleni orli«.

Marenberške novice

Proslava kraljevega rojstnega dne. Marenberg je 13. rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. proslavil že v soboto. Predpoldne je bila v župnijski cerkvi svečana služba božja, kateri so prisostvovali vsi državni nastavljeni, šola ter tudi drugo občinstvo. Zvečer je imel Sokol svečano proslavo, katere so se udeležili poleg članstva zastopniki vseh marenberških društev.

Osebná vest. Premeščen je iz Marenberga dnevničar sreskega sodišča g. Andrej Gos k sreskemu sodišču v Sevnici. Nad 200 avstrijskih romarjev je romalo v petek k Sv. Križu pri Dravogradu. Večina med njimi je Slovencev iz okolice Ivnika in Travnika, ki vsako leto izrabijo to priliko in pohitijo v svobodno Jugoslavijo. Kako so veseli, ko pridejo na naša tla in lepo kramljajo v mili materinščini.

V kraljestvu mode

Slučaji, ki ustvarjajo modo

Izumiteljem mode ne moremo osporaviti zaslug, ki jih imajo s svojimi vedno novimi in svojevrstnimi domisleki, ker skrbijo prav oni za to, da se slika mode vedno spreminja.

Moda datira še iz časa Rimljanov, ko so rimski vojščaki prišli v teutoburških gozdovih v stik s svetlolasiimi Germani. Temnolase Rimljanke so hotele kar čez noč postati svetlolasne in je bilo vse njih hrepenenje koncentrirano v svetlih lasih. Začele so si lase svetlo barvati in so tudi kupovale za drag denar svetlolasne kite zavidanih vrednih Germanov, da so si iz istih izdelale lasulje. Skozi dolgo vrsto let se je razvila živahna trgovina s germansko svetlimi ženskimi lasmi, ker jim je izposojena krasota izredno ugajala.

Mnogo pozneje, v 16. stoletju, je moral francoski kralj Franc I. po nesreči, ki se mu je pripetila na dan Sv. Treh Kraljev in pri kateri so njegovi dolgi lasje postali žrtev ognja, nositi kratko ostrizene lase. Vsi Francozi so ga, naravno, takoj začeli posnemati in nositi istotako kratko ostrizene lase.

Prva žena velikega Napoleona, Josipina, je imela kakor znano, zelo slabe zobe. Ker pa takrat še niso poznali pripomočkov za nadomestilo slabih zob, je bila sicer nad vse lepa Kreolinja primorana, držati pred ustmi vedno lepo vezen robček in to vsak dan drugega, kar je stalo cesarja ogromnega denarja. Dame tedanjega časa so videle v tej kretnji nekaj tako divnega, da so začele vse držati krasno vezene robce pred ustmi.

Tudi žena Napoleona III., rdečelasa in nežnoba Španjolka Evgenija de Montijo, se je udeleževala z izumiteljstvom

nove mode. Njej se imajo zahvaliti naše dame za globoko izrezane obleke na ramenih. Cesarica ni uvidela vzroka, zakaj naj bi dama skrivala svoja lepa ramena. Tudi uvedba krinoline-obleke je njena zasluga. Ker je bila cesarica v pričakovanju poroka, je mislila tudi na to, kako prilagoditi obleko temu stanju žene. Smatra se, da je ta oblika obleke nosečih žena nastala prav v času cesarice Evgenije. Napoleon III. je tudi sam osebno uplival na razvoj mode. Držal se je strogo načela, da dama, ki se vdeležuje dvornih zabav, ne sme imeti ene in iste obleke dvakrat zaporedoma na sebi. Pravijo, da je nekoč opozoril Napoleon neko mlado in lepo grofico, ki je sedela poleg njega pri mizi, na svoja modna načela z besedami: »Toda, vaša obleka, milostljiva, je vendar ista, ki ste jo imeli že enkrat na sebi!« Po njegovi želji so tedanji pariški modni kralji uvedli prodajo brokatnega blaga za obleke in to v interesu industrije svile, ki ji je hotel Napoleon na ta način pomagati in kar se mu je tudi v polni meri posrečilo.

Znana je tudi, sicer nekoliko smešna, a vendar resnična dogodbica kralja Eduarda VII., ki je veljal za najelegantnejšega moža, ki je usmerjal pot angleške mode. Nekega dne si je po obilnem obedu odpel spodnji gumb telovnika in dal s tem povod modi, da so vsi gospodje starega in novega sveta nosili telovnike z odpetim spodnjim gumbom.

Današnji waleški princ, nečak kralja Eduarda, stopa po stopinjah svojega deda in gledajo danes vsi moški, ki imajo le količkaj smisla za modo, na obleke tega princa, smatrajoč njegov način oblače-

nja za zakon, ki ga ustvarja razpoloženje mladega princa.

Nepobitno dejstvo je, da je imela angleška armada po končani vojni še ogromno zalogo »Trenchcoats«-plaščev, ki jih je morala razprodati po zelo nizkih cenah. Ta slučaj razprodaje teh plaščev je povzročil, da je postal te vrste »dežni plašč« moderen za vso Evropo in to za moške in ženske.

Pojav temnopolte plesalke Josefine Baker v Franciji je prevrgel vse pojme lepote in njene nege, kar je edinstven primer v zgodovini. Dokler se Bakerjeva ni pojavila v Franciji, je veljala bela polt za edino lepo. Ko pa je prišla ta črnka, je prevladala v pojmu lepote temna polt in so se pričele solnčiti vse pariške da-

me tako dolgo, odkler niso postale temnopolte, oz. dokler niso imele vsaj približno tako temne polti kakor Bakerjeva.

Tako so postajali nečimurnosti, gošpodarski nagibi, barva kože priljubljene odrske zvezde, preobilen cesarjev obed in še mnoge druge slične zadeve slučajni pomagači tistih, ki so sukali kolo mode in ki so ustvarjali njen kaleidoskop, kateri mora kazati vedno nove oblike. Dar bogate domišljije je pokazal v modi že mnogokrat svoj veliki učinek, toda tudi zgled posameznika je istotako pogostokrat povod posnemanju, ki je vsakemu človeku več ali manj prirojen. Ravno radi tega bo težnja posnemanja igrala zlasti v modi tudi v bodoče svojo odločilno vlogo.

Razno

KAM GREMO DANES?

V gostilno »Vis«, Mlinska ulica 9, kjer se toči novi dalmatinski mošt. Priporoča se gostinčar Jovanović. 4608

Prodaj

Na prodaj takoj ugodno ENODRUŽINSKA HIŠA radi družinskih razmer. Prešernova ulica 3, Tezno. 4615

GOSLI

tričetrtinske, kakor nove, in etuj prodam za 350 Din. Stritarjeva 5. 4613

Sobo odda

Oddam prazno SOBICO. Vrbanova ul. 28. 4620

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vzhodom oddam takoj. Tattenbachova ul. 15, pritličje. 4622

Dijak

DVA DIJAKA

sprejemem na stanovanje s hrano. Periferija mesta, 10 minut oddaljeno od gimnazije in učiteljskega. Naslov v upravljalni listi. 4617

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE oddam. Koroška c. 76. 4619

DVOSOBNO STANOVANJE

s pritlikinami v centru mesta iščeta dve osebi. Ponude pod »Penzionist« na upravo lista. 4612

Službo dobi

POSTREŽKINJA

za nekaj ur predpoldan dobi zaposlitev. Stritarjeva ul. 5. 4614

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog ozir. dobri oče, kak in stric, gospod

Pahor Ivan

poštni uradnik

v torek, dne 15. septembra 1936 ob 6. uri zjutraj nepričakovano zadet od kapi v 47. letu starosti izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb blagopokojnika bo v četrtek, dne 17. septembra 1936 ob 1/2 17. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 18. septembra ob 1/2 9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

V Mariboru, dne 15. septembra 1936.

Franciška Pahor, soproga
Dragica, Nadica in Ljubica, hčerke
Ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Trgovski samopomoči v Mariboru

izrekam toplo zahvalo, ki mi je po smrti moje sestre takoj izplačala zelo izdatno podporo. Priporočam pristop, posebno trgovcem in obrtnikom k tej kulturni in dobrodelni instituciji.

Mar bor, dne 14. septembra 1936.

4616

Lešnik Josip, s. r.

Urniki: Sokolskega društva Maribor-Matica 1936—1937.

Tek. št.	Oddelek	Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Telovadnica	Vaditelj
1	Člani starejši		1/2 7—8			1/2 7—8		gimnazijska	Hvalenc, dr. Mihalič
2	Člani mlajši		8—10			8—10		realna	Dobnik Danilo
3	Članice	7—8			7—8			—	Makučeva
4	Naraščaj moški od 14-16 let		1/2 6—7			1/2 6—7		—	Podlesnik Milan
5	Naraščaj moški od 16-18 let		7—8			7—8		—	Urbanek Julij
6	Naraščaj ženski	1/2 6—7			1/2 6—7			—	Makučeva
7	Ženska deca 8—11 let		4—5			4—5		Čankarjeva	Novičeva, Lukmanova
8	Ženska deca 11—14 let	1/2 6—1/2 7			1/2 6—1/2 7			gimnazijska	Vičičeva, Rakuševa
9	Moška deca 6—10 let	1/2 5—1/2 6					1/2 5—1/2 6	Čankarjeva	Lavrenčič, Kramer
10	Moška deca 11—14 let			1/2 6—1/2 7			1/2 6—1/2 7	enilna	Erk Aleš, Pertot B.
11	Deca do 8 let, ženska	3—4			3—4			*	Živičeva, Kajčeva M.
12	Naraščaj obrtniški, moški	8—9			8—9			gimnazijska	Čadež Vilko
13	Naraščaj obrtniški, ženski	8—9			8—9			realna	Vida Mihaličeva
14	Posebne vežbe			7—9			7—9	—	Štukelj, Primožič

*) Za enkrat na letnem telovadišču, telovadnico se bo določilo pozneje.

S cesarskega prestola v blaznico

8

Njegova brezčutnost, pomanjkanje vsakega razumevanja za usodo drugih ljudi, ledena hladnost srca so bili izvor cele vrste tragedij. V človeški zgodovini je težko najti človeka, ki bi bil povzročil toliko zla, toliko nesreč in toliko pretresljivih tragedij. Iz njega je izhajala neka zlohotna sila, ki je uničila vse, kar se ji je približalo ali kar je našlo z njo stika. Franc Jožef I. je bil človek, ki ni prinesel na svetlo nikomur sreče. Za seboj je puščal samo mrtvece.

Šarlota je bila samo na začetku skupine žena in mož okoli Franca Jožefa, ki jih je bil upropastil. Njej sledi takoj cesar Maksimilijan, Šarlotin mož in brat Franca Jožefa. In sledile so še druge težke tragedije. Krvava smrt njegovega sina edince Rudolfa in njegove ljubice Marije Veščere, nadalje tragična in krvava smrt njegove žene cesarice Elizabete, potem smrt nadvojvode Ivana Orta, smrt v blaznici, ki je doletela nadvojvodo Otona, smrt Franca Ferdinan-

da in njegove žene, končno zlom in propast avstrijskega cesarstva v krvoprelitju svetovne vojne, kakršnega svetovna zgodovina še ni poznala. In kje so mnogi drugi, Napoleon III. in Evgenija ter številni drugi, ki jim je Franc Jožef I. poklanjal svoje simpatije? Toda njegove simpatije so prinašale večje in usodnejše katastrofe kakor njegova zločesta mrznja...

Brata, ki se sovražita.

Redko kedaj najdemo v življenju brata, ki bi bila drug drugemu tako nepodobna in različna, kakor sta bila na primer Franc Jožef in Maks Ferdinand.

Ta antipatija je od nekdaj vladala med njima, bolj na račun svojeglavega Franca Jožefa, kakor pa mehkočutnega Maksimilijana. Že v otroških letih so se opazila znamenja antipatije med obema bratoma, ki je temeljila v različnosti značaja in potez.

Vsebolj se je ta prvotno rahla antipa-

tija v otroških letih pretvarjala v usodopolnost sovraštva in mrznje.

Maksimilijan in Franc Jožef sta imela iste vzgojitelje in iste učitelje. Svojo mladost sta preživela pod isto streho in vendar sta se iz obeh bratov oblikovala popolnoma nasprotna človeka.

Dočim se je Franc Josip učil zelo težko in ni bilo v njem opaziti ravno preveč inteligence in bistrine duha, je Ferdinand bil odličen, nadarjen dijak. In tudi pri telesni vzgoji je mlajši Maksimilijan kazal odlike, ki so daleč presegale spretnosti starejšega brata Franca Josipa, ki je bil precej neokreten in hudó neroden.

Franc Josip je bil v mladih letih na primer slab jahač. Ni maral konjev, kakor je sploh malokaj na svetu rad imel, in se je le z največjo muko priučil sedenju v sedlu, dočim je bil Maksimilijan kakor zračen s konjem, kadar se je zavijtel v sedlo. V svojih memoarjih, ki so bili pred nedavnimi objavljeni, piše Maksimilijan na nekem mestu: »Korak je smrt, kas je življenje, skok je blaženstvo.«

Leta 1854 pa paše:

»Pričakujem še izredne stvari iz razvoja zrakoplovstva. Ko bo letenje po zraku postalo dejstvo, se bom popolnoma posvetil tej večini, da najdem v tem

svoj največji koncentrirani užitek.«

Maks ljubi umetnost. Je imeniten slikar. Tudi za književnost kaže velik talent ter zanimanje in z lahkoto spremlja vse izsledke na področju znanosti, trdnost zasidran na vseh področjih duha in uma, v katerih je bil Franc Josip popolnoma lajik in neznavec.

Maksimilijan je nežno in fino zgrajen. Oči se mu svetijo modro in iskreno, na glavi blestijo svetli lasje. Njega vodi srce in čustvo. Za Franca Josipa ni srca in zahteve čustva zanj ne obstajajo. Maks je iskren, širokogruden in pristopen za vsako dobro ter pametno misel. Pri Francu Josipu nikdo ne ve, kaj se kuha v njegovih počasi snujočih možganih.

Maks Ferdinand kipi nepremagljive volje za delo, ustvarjanje in življenje. Prepola je živahne aktivnosti. Brat pa mu ne prepuosti nikakega dela.

In tukaj se poraja drama, to je ona drama, ki se bo tridesetletja pozneje ponovila v slučaju prestolonaslednika Rudolfa, Franc Josip večkrat naravnost žali in ponižuje svojega brata s svojo arogantno nepristopnostjo in pretehtanim izločevanjem od vseh javnih zadev. Niti zaupanja nima do lastnega brata.